

KVINNESAK?

Det er enighet om at valget var et "mannskupp". Dog strømmet det i følge avisene på med hilsener fra kvinneorganisasjoner både i Danmark, Tyskland, Sveits, Amerika og Mexico.

"Det skal bli greit å få slippe nu med styret – en mor har jo i grunnen nok med huset og barna"

Aasa Helgesen 1928 – Aftenposten

Kvinnekupp!?

Valget i 1928

Manntall: 190
Antall stemmer: 145

Personlig frammøtte: 138
Kvinner: 76 (+5) (55 %)
Menn: 62 (+2)

For å komme inn i kommunestyret måtte en ha 69 stemmer. Kvinnene fikk følgende:

• Kaja Kvalvik: 8 stemmer
• Åsa Helgesen: 3 stemmer
• Gina Bendiksen: 2 stemmer

Ordfører:
Sivert
Helgesen

Varaordfører:
Rasmus Høydal

15 år etter at kvinner fikk stemmerett i 1913 var det flere kvinner enn menn som avga stemme på Utsira!

Oppmøte: 76,3 %. 7 stemmer var "forfallsstemmer" gitt av 5 kvinner og 2 menn.

Kvinnevalget ble mer eller mindre "holdt hemmelig" fra 1928 til ca 1994. Jfr det har vært lite omsnakket i hjemmene, det finnes ingenting på kvinnemuseet og den svært så opplyste valgsjef Geir Helgesen i Nrk visste lite om det da han før valget i 2000 kom på å skrive en artikkel om det. En årsak til hemmeligholdet er at valget trolig har blitt sett på som en skam, en hån og nok hadde bakgrunn i konflikter mellom familier som det har vært vondt å rippe opp i. Først 90-100 år etter kan vi se på det som skjedde med en viss stolthet!

"Er vi først satt inn i styre skal vi også styre. Vi vil ikke være nogen kastekjeeper"

Kvinnene beviste at kvinner kunne styre en kommune med formell makt allerede i 1926. Sakskartet var ikke enklere enn det er i dag.

Kvinnevalget fikk verdensomspennende omtale. Andre fikk kanskje dermed mer fart på seg?

For Aasas del, som husmor med 8 barn (5-17 år), ektemann, sin gamle far boende i huset og ansvarsfull jordmorstilling, var kanskje ikke så mye tilrettelagt for utstrakt politisk arbeide den gangen?

U T S I R A
♀ ♀ ♀ ♀ ♀ ♀ ♀ ♂ ♀ ♀ ♀ ♀